

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 14.6.2018
COM(2018) 462 final

2018/0245 (NLE)

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

**de instituire a Instrumentului european pentru securitate nucleară, care completează
Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională pe
baza Tratatului Euratom**

{SWD(2018) 337}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Prezenta propunere se înscrie în contextul cadrului financiar multianual (CFM) 2021-2027, prezentat în Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Un buget modern pentru o Uniune care protejează, capacitează și apără – Cadrul financiar multianual pentru perioada 2021-2027”¹. Comunicarea stabilește principalele priorități și cadrul bugetar general pentru programele de acțiune externă ale UE în cadrul rubricii „Vecinătate și întreaga lume”. Instrumentul european pentru securitate nucleară completează acest cadru cu activități care urmează a fi realizate în cadrul Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (Tratatul Euratom).

Obiectivul noului Instrument european pentru securitate nucleară este de a promova instituirea unor standarde eficace și eficiente de securitate nucleară în țările terțe, în conformitate cu articolul 203 din Tratatul Euratom, pe baza experienței acumulate din activitățile în materie de securitate nucleară desfășurate în cadrul Comunității Euratom.

Regimul de neproliferare a fost contestat în ultimii ani și necesită un sprijin permanent în vederea consolidării cadrului internațional menit să prevină răspândirea armelor de distrugere în masă. Acesta este rolul principal al controalelor de garanții nucleare aplicate materialelor nucleare, care vizează prevenirea și detectarea deturnării materialelor nucleare. În plus, în cadrul diferitelor acorduri de asociere și de parteneriat (de exemplu, cu Ucraina), Uniunea s-a angajat să sprijine țările vizate să adopte acquis-ul comunitar, inclusiv controlul de garanții nucleare, în legislația lor națională.

În cadrul financiar multianual 2014-2020, este înscris un instrument de finanțare care va expira la 31 decembrie 2020, dedicat promovării unui nivel ridicat de securitate nucleară [Regulamentul (Euratom) nr. 237/2014 privind instituirea unui instrument pentru cooperarea în materie de securitate nucleară].

În conformitate cu Comunicarea „Un nou cadru financiar multianual, modern și capabil să asigure îndeplinirea eficientă a obiectivelor prioritare ale Uniunii după anul 2020”² și astfel cum s-a concluzionat în evaluarea impactului³ care însoțește prezentul regulament, majoritatea instrumentelor ar trebui să fie raționalizate într-un singur instrument cuprinzător. Este posibil ca unele părți ale activităților de cooperare în materie de securitate nucleară acoperite în prezent de Instrumentul de cooperare pentru securitate nucleară să nu poată intra sub incidența unui instrument cuprinzător raționalizat, deoarece acestea trebuie să urmeze procedura specifică prevăzută la articolul 203 din Tratatul Euratom, care este incompatibilă cu procedura aferentă Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (IVDCI), care se bazează pe articolele 209 și 212 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Revizuirile și evaluările recente⁴ ale instrumentelor externe au demonstrat valoarea adăugată și relevanța instrumentelor existente. Totuși, acestea au evidențiat și posibilități de îmbunătățire, mai ales nevoia de a simplifica metodele de lucru și de a permite UE să

¹ COM(2018) 321 final.

² COM(2018) 92 final.

³ SWD(2018) 337.

⁴ https://ec.europa.eu/europeaid/mid-term-review-report-external-financing-instruments_en

reacționeze cu mai multă flexibilitate în circumstanțe neprevăzute. Învățămintele desprinse, asociate provocărilor tot mai mari, au determinat Comisia să modifice arhitectura instrumentelor de finanțare externă în măsura posibilului.

Prezenta propunere prevede o dată de aplicare, de la 1 ianuarie 2021, și este prezentată pentru o Uniune cu 27 de state membre, conform notificării Regatului Unit cu privire la intenția sa de a se retrage din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice în baza articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană, notificare primită de Consiliul European la 29 martie 2017.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Prezenta propunere prevede un cadru favorabil prin care pot fi puse în aplicare politicile în materie de acțiune externă și obligațiile internaționale.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

La punerea în aplicare a prezentului regulament, se va asigura coerența cu alte domenii ale acțiunii externe și cu alte politici relevante ale UE. Astfel cum este prevăzut în Agenda 2030, acest lucru înseamnă luarea în considerare a impactului tuturor politicilor asupra dezvoltării durabile, la toate nivelurile: la nivel național, la nivelul UE, în alte țări și la nivel mondial.

În plus, ar trebui să se încerce asigurarea sinergiei cu acțiunile din cadrul altor programe ale UE, în vederea maximizării impactului intervențiilor combinate. Interacțiunile și complementaritatea cu aceste programe ar trebui să permită consolidarea impactului Uniunii. Acțiunile finanțate în temeiul prezentei propuneri ar trebui să fie coerente și complementare cu cele desfășurate în cadrul Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională⁵ referitoare la activitățile nucleare, în cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare III⁶, al Deciziei privind țările și teritoriile de peste mări⁷, al politicii externe și de securitate comune și al Instrumentului european pentru pace⁸, nou propus, care este finanțat în afara bugetului UE.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

- **Temeiul juridic**

Prezenta propunere se bazează pe articolul 203 din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.

- **Subsidiaritatea**

Atât Uniunea Europeană, cât și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (denumită în continuare „Comunitatea”) se află, din mai multe motive, într-o poziție unică pentru a oferi asistență externă. Statutul lor de entități supranaționale le conferă influență politică și un

⁵ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională [COM(2018)460 final].

⁶ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA III) [COM(2018) 465 final].

⁷ Propunere de decizie a Consiliului privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană, inclusiv relațiile dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Groenlanda și Regatul Danemarcei, pe de altă parte („Decizia de asociere peste mări”) [COM(2018) 461 final].

⁸ Propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate către Consiliu de decizie a Consiliului de instituire a Instrumentului european pentru pace [C(2018) 3800 final].

important efect de levier. Comunitatea este prezentă pe plan mondial prin intermediul delegațiilor Uniunii, ceea ce îi permite să dispună de o vastă rețea de informații cu privire la evoluțiile care afectează țările din întreaga lume. UE și Comunitatea sunt, de asemenea, părți la majoritatea proceselor multilaterale care vizează găsirea de soluții pentru a face față provocărilor globale. Acest lucru le permite Uniunii și Comunității să fie în permanență la curent cu noile nevoi și probleme și, astfel, să realoce resursele în consecință. Complementaritatea dintre acțiunea desfășurată la nivelul Comunității și al Uniunii și acțiunile desfășurate de statele membre este în creștere. Acest lucru consolidează dialogul și cooperarea cu țările partenere, care au loc într-o măsură din ce în ce mai mare prin intermediul programării comune cu statele membre.

De asemenea, UE și Comunitatea sunt în măsură să completeze activitățile statelor membre legate de gestionarea unor situații potențial periculoase sau în cazul unor intervenții deosebit de costisitoare. În unele domenii în care statele membre nu sunt active, Uniunea și Comunitatea rămân principalii și, uneori, sigurii actori care intervin.

Subsidiaritatea în ceea ce privește activitățile care vizează securitatea nucleară și controlul de garanții nucleare este menționată în Tratatul Euratom și, în special, în continuarea obiectivelor prevăzute la titlul II capitolele 3 și 7. Comunitatea întreține, se asemenea, o cooperare strânsă, în conformitate cu capitolul 10, cu Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA) în acest domeniu specific.

UE și Comunitatea dispun de un nivel considerabil de expertiză în domeniu, dobândită de-a lungul istoriei europene, pe baza propriilor activități legate de garanțiile nucleare desfășurate în interiorul Uniunii și datorită unor politici încununate de succes. Acestea se bucură de o reputație recunoscută pe plan internațional în domeniul securității nucleare și al controalelor de garanții nucleare aplicate materialelor nucleare, în special datorită rolului pe care îl joacă în implementarea garanțiilor nucleare în UE și în sprijinirea Agenției Internaționale pentru Energie Atomică.

UE și Comunitatea pot oferi valoare adăugată datorită volumului de resurse alocate prin intermediul instrumentelor lor, modurilor lor de gestiune relativ flexibile și previzibilității resurselor în cursul perioadei acoperite de cadrul financiar multianual.

- **Proportionalitatea**

În conformitate cu principiul proporționalității, regulamentul propus nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor sale.

- **Alegerea instrumentului**

Unul dintre obiectivele Tratatului Euratom este acela de a atinge un nivel ridicat de securitate nucleară în Uniune. Acest obiectiv ar trebui să fie îndeplinit și în afara Uniunii. Întrucât Tratatul Euratom nu a prevăzut competențele necesare, pe baza articolului 203, trebuie luate măsuri adecvate. Propunerea ia forma unui regulament, care asigură aplicarea sa uniformă, caracterul obligatoriu în toate elementele sale și aplicabilitatea directă.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR RETROSPECTIVE, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

- **Evaluările retrospective/verificarea adecvării legislației existente**

Atât raportul de evaluare la jumătatea perioadei⁹ adoptat de Comisie cu privire la zece dintre instrumentele de finanțare externă¹⁰, cât și rapoartele de evaluare *ex-post* privind asistența macrofinanciară și evaluarea la jumătatea perioadei privind mandatul de acordare a împrumuturilor externe al Băncii Europene de Investiții¹¹ au ajuns la concluzia că instrumentele de finanțare externă sunt, în general, adecvate scopului și că se profilează tendințe pozitive în ceea ce privește atingerea obiectivelor. Rapoartele arată că este nevoie de mai multe resurse pentru instrumentele de finanțare externă, deoarece acestea și-au atins limitele în materie de posibilități financiare.

Instrumentele definesc domeniul de aplicare, obiectivele și procedurile care permit punerea în aplicare a politicilor. Raportul de evaluare la jumătatea perioadei a arătat că, datorită faptului că aceste instrumente oferă mijloacele necesare pentru punerea în practică a acțiunilor, ele pot acoperi cea mai mare parte a nevoilor și obiectivelor acțiunii externe a UE și a Comunității. Acestea ar avea de câștigat dacă ar reflecta mai bine o serie de evoluții, cum ar fi: noul cadru de politică, inclusiv acoperirea universală a Agendei 2030 și proiecția externă a politicilor interne. În plus, este necesar să se acorde mai multă atenție legăturilor dintre dezvoltare și securitate și nivelului global de ambiție în materie de pace și securitate în cadrul acțiunii externe.

Este necesar să se asigure coerența între părțile componente ale unui instrument, între diferitele instrumente, precum și cu donatorii. În ansamblu, constatările raportului de evaluare la jumătatea perioadei în privința coerenței sunt împărțite. În ceea ce privește coerența în cadrul instrumentelor, constatările au fost satisfăcătoare. S-a notat un anumit grad de coerență între instrumente, însă multitudinea de programe a condus uneori la suprapunerea unor acțiuni, în special în cazul cooperării complexe cu țările în curs de dezvoltare mai avansate. În plus, interacțiunea dintre abordarea geografică și cea tematică a condus uneori la răspunsuri inconsecvente la nivel de țară.

- **Consultările cu părțile interesate**

În cursul elaborării documentelor de evaluare care au contribuit la raportul de evaluare la jumătatea perioadei, au fost organizate trei tipuri de consultări cu părțile interesate. Evaluatorii au realizat aproximativ o mie de interviuri structurate sau semistructurate cu funcționari ai Uniunii Europene și cu reprezentanți ai instituțiilor UE, ai statelor membre și ai țărilor partenere. Au fost organizate mai multe ateliere tehnice, pentru a prezenta și a discuta proiectele de evaluări cu participanți din partea Parlamentului European, grupurilor de lucru

⁹ Raportul de evaluare la jumătatea perioadei [COM(2017) 720 final] s-a bazat pe zece documente de lucru ale serviciilor Comisiei, unul pentru fiecare instrument (a se vedea lista de mai jos), care, la rândul lor, s-au întemeiat pe zece evaluări independente. Raportul la jumătatea perioadei, documentele de lucru ale serviciilor Comisiei și evaluările independente pot fi găsite la următoarea adresă: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

¹⁰ Cele 10 instrumente vizate au fost următoarele: Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD); Fondul european de dezvoltare (FED); Instrumentul european de vecinătate (IEV); Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II); Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP); Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO); Instrumentul de parteneriat (IP); Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară (ICSN); Decizia privind Groenlanda (DG); și Regulamentul comun de punere în aplicare (CIR).

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52016DC0584>

ale Consiliului, comitetelor statelor membre și organizațiilor societății civile și autorităților locale. În 2017, a avut loc o consultare publică deschisă¹². Scopul acesteia a fost obținerea de feedback de la părțile interesate cu privire la constatările evaluărilor la care au fost supuse instrumentele și cu privire la viitoarele instrumente de finanțare externă de după 2020¹³.

Principalele mesaje provenite de la părțile interesate care au fost consultate sunt rezumate în cele ce urmează.

Flexibilitatea: Părțile interesate au fost de acord cu faptul că noile instrumente de finanțare ar trebui să fie mai flexibile pentru a putea răspunde la provocări și crize neprevăzute. În special, acestea au subliniat nevoia de a facilita transferarea de fonduri de la o regiune la alta și între modalitățile de acordare a ajutorului. Însă s-a subliniat, de asemenea, faptul că sporirea flexibilității nu ar trebui să însemne nici scăderea previzibilității, nici o asumare mai mică a responsabilității la nivel național și nici reducerea atenției acordate realizării obiectivelor de dezvoltare pe termen lung. Pentru a asigura flexibilitatea și previzibilitatea, unii respondenți s-au exprimat în favoarea constituirii unor rezerve suficiente.

Coerența: Părțile interesate au considerat că este necesar să se asigure o mai mare coerență între politicile interne și cele externe ale UE, precum și între diferitele instrumente externe. Unii respondenți au subliniat necesitatea consolidării complementarității și sinergiei dintre instrumentele geografice și cele tematice. Alții au afirmat că obiectivele de dezvoltare durabilă oferă baza cea mai adecvată pentru sporirea coerenței dintre politicile interne și cele externe. Majoritatea respondenților au recomandat ca UE să își asume un rol de lider în ceea ce privește îmbunătățirea complementarității dintre diferitele părți interesate, atât în interiorul, cât și în afara UE.

Unii respondenți au subliniat riscul de suprapunere din cauza faptului că aceleași obiective politice sunt finanțate prin intermediul mai multor instrumente. De asemenea, respondenții au solicitat o delimitare clară a instrumentelor, subliniind totodată necesitatea de a se asigura că programele geografice și tematice profită de sinergiile transsectoriale și de legăturile care le unesc.

Complementaritatea: În ceea ce privește structura viitoarelor instrumente, părțile interesate au fost de acord că îmbinarea programelor geografice cu cele tematice dă rezultate pozitive. Părțile interesate au subliniat că valoarea instrumentelor structurate din punct de vedere geografic rezidă în capacitatea acestora de a răspunde nevoilor specifice ale țărilor partenere într-un mod adaptat. Acest lucru este esențial având în vedere diversitatea provocărilor și a nevoilor din aceste țări. De asemenea, părțile interesate și-au exprimat aprecierea pentru intervențiile globale specifice oferite de instrumente precum Instrumentul de parteneriat și Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace.

Simplificarea: UE a fost puternic încurajată să continue simplificarea arhitecturii generale a instrumentelor. De asemenea, UE ar trebui să își continue eforturile de simplificare a procedurilor administrative și financiare greoaie. Societatea civilă și autoritățile locale au subliniat faptul că procedurile și normele în vigoare în prezent au implicații importante asupra capacității lor de a participa mai mult la cooperarea pentru dezvoltare.

Efectul de levier: Părțile interesate au fost de acord că instrumentele financiare inovatoare pot juca un rol important în mobilizarea de finanțări publice și private pentru asistența externă acordată de UE. În ceea ce privește efectele de levier și adăugarea financiară a

¹² https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-fin-instruments-european-union_en

¹³ Pentru informații suplimentare legate de consultarea publică, a se vedea https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

instrumentelor vizate, constatările pozitive din recenta evaluare a finanțării mixte¹⁴ sunt considerate încurajatoare. Cu toate acestea, respondenții care fac parte din societatea civilă și-au exprimat preocuparea cu privire la faptul că prioritățile sectorului privat ar putea să treacă înaintea obiectivelor de reducere a sărăciei în țările partenere.

Întrucât securitatea nucleară, inclusiv controalele de garanții nucleare, intră sub incidența Tratatului Euratom, prezenta propunere nu poate răspunde preocupărilor exprimate de părțile interesate. Cu toate acestea, coerența și complementaritatea cu Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională, care răspunde principalelor preocupări exprimate de părțile interesate, vor fi garantate, inclusiv prin punerea în aplicare în domeniul nuclear a unor activități care vin în completarea obiectivelor mai ample ale instrumentului menționat, în special utilizările în scopuri pașnice ale energiei nucleare în conformitate cu politica de dezvoltare și de cooperare internațională în materie de sănătate, agricultură și industrie, și prin punerea în aplicare a unor proiecte sociale care se ocupă de consecințele unui eventual accident nuclear.

- **Expertiza externă**

Raportul de evaluare la jumătatea perioadei și documentele de lucru conexe au fost, în mare măsură, bazate pe un set de rapoarte de evaluare independente întocmite în perioada 2016-2017 (o evaluare pentru fiecare instrument). În același timp, a fost elaborat și un raport independent privind ansamblul instrumentelor de acțiune externă la care se referă raportul de evaluare la jumătatea perioadei, ceea ce a permis să se desprindă din acestea învățăminte și mesaje esențiale¹⁵.

În afară de aceste rapoarte recente, evaluarea *inter pares* a cooperării pentru dezvoltare a UE, realizată în 2012¹⁶ de Comitetul de asistență pentru dezvoltare al OCDE, a formulat o serie de recomandări în ceea ce privește arhitectura, normele și procedurile instrumentelor de finanțare externă ale Uniunii. De exemplu, OCDE a solicitat UE să continue să simplifice și să modernizeze cooperarea, prin reducerea numărului de posturi bugetare, prin alinierea normelor Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare și ale Fondului european de dezvoltare, prin raționalizarea procedurilor de aprobare și prin sporirea coerenței dintre programele regionale și cele tematice. UE a fost invitată să devină mai eficace, mai rapidă și mai flexibilă atât la nivelul programelor, cât și la nivelul întregului ansamblu de instrumente. Acest din urmă element era deosebit de necesar în situațiile de fragilitate și de criză, în legătură cu care OCDE a observat că mai pot fi aduse îmbunătățiri semnificative.

- **Evaluarea impactului**

În 2018, Comisia a efectuat o evaluare a impactului¹⁷ care se referă la rubrica aferentă acțiunii externe, „Europa în lume”, din cadrul financiar multianual 2014-2020; această evaluare este axată pe modificările majore propuse pentru acțiunea externă, inclusiv reorganizarea mai multor instrumente într-un singur instrument cuprinzător și integrarea în bugetul UE a activităților finanțate în prezent prin Fondul european de dezvoltare.

De asemenea, evaluarea impactului a concluzionat că majoritatea instrumentelor, în afară de cele cu un caracter foarte specific, cum ar fi ajutorul umanitar cu principiul neutralității care îi

¹⁴ A se vedea https://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-blending_en

¹⁵ A se vedea https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

¹⁶ <http://www.oecd.org/dac/peer-reviews/europeanunion2012dacpeerreviewmainfindingsandrecommendations.htm>

¹⁷ SWD(2018) 337. Placeholder

este asociat, ar putea fuziona într-un singur instrument. Astfel, sunt vizate următoarele instrumente: Regulamentul comun de punere în aplicare, Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare, Fondul european de dezvoltare, Fondul european pentru dezvoltare durabilă, mandatul de acordare a împrumuturilor externe, Instrumentul european de vecinătate, Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului, fondul de garantare, Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace, Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară¹⁸ și Instrumentul de parteneriat. Instrumentele care ar trebui să rămână separate sunt: Instrumentul de asistență pentru preaderare; ajutorul umanitar; bugetul politicii externe și de securitate comune; țările și teritoriile de peste mări, inclusiv Groenlanda; mecanismul de protecție civilă al Uniunii; sistemul de voluntari UE pentru ajutor umanitar; sprijinul acordat comunității cipriote turce; rezerva pentru ajutoare de urgență și noul Instrument european pentru pace.

Astfel cum a observat Comisia¹⁹ și cum a fost confirmat în feedbackul primit de la parteneri în timpul consultării publice deschise, actuala arhitectură a instrumentelor de finanțare externă este prea complexă. Raționalizarea unei serii de instrumente, în vederea regrupării lor într-un singur instrument cuprinzător, ar oferi ocazia de a raționaliza sistemele de gestionare și de supraveghere ale acestora, reducând astfel sarcina administrativă care grevează statele membre. Un sistem de supraveghere simplificat le-ar permite instituțiilor relevante să aibă o viziune mai bună și mai cuprinzătoare asupra cheltuielilor externe ale UE.

Un instrument mai amplu ar oferi o abordare mai cuprinzătoare din punct de vedere geografic și tematic, ceea ce ar facilita punerea în aplicare transregională, multisectorială și globală a diferitelor politici. UE ar facilita oferirea de răspunsuri coerente și sinergiile, prin eliminarea compartimentărilor tematice și geografice.

La 25 aprilie 2018, evaluarea impactului a fost examinată de Comitetul de analiză a reglementării și a primit un aviz pozitiv cu rezerve²⁰, fiind menționat faptul că evaluarea ar trebui să fie ajustată pentru a integra recomandările formulate de comitet cu privire la anumite aspecte. Prin urmare, evaluarea a fost revizuită cu scopul:

- de a furniza mai multe informații cu privire la structura de guvernare a noului instrument, inclusiv informații cu privire la procedurile decizionale;
- de a aduce explicații suplimentare cu privire la mai multe aspecte legate de finanțare, inclusiv finanțarea de bază, dedicarea finanțării către anumite regiuni și domenii tematice și cheia de contribuție a statelor membre la Fondul european de dezvoltare; și
- de a detalia modul în care urmează să funcționeze viitoarele sisteme de monitorizare și evaluare.

Avizul comitetului și modificările conexe aduse evaluării impactului sunt descrise în detaliu în anexa 1 la evaluarea impactului.

¹⁸ Cu excepția activităților nucleare care trebuie să urmeze procedura specifică prevăzută la articolul 203 din Tratatul Euratom.

¹⁹ În special, documentul de reflecție privind viitorul finanțelor UE (iunie 2017) și Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu (februarie 2018).

²⁰ Placeholder

- **Simplificarea**

Una dintre prioritățile Comisiei în cadrul financiar multianual este simplificarea mediului său de reglementare.

Raționalizarea mai multor instrumente, în vederea regrupării lor într-un singur instrument cuprinzător, va oferi ocazia de a raționaliza sistemele de gestionare și de supraveghere ale acestora, reducând astfel sarcina administrativă care grevează instituțiile UE și statele membre. În loc să se concentreze pe mai multe procese de programare, dezbaterile ar fi axate într-o mai mare măsură pe obiectivele politice și pe angajamentul față de partenerii externi. În plus, acțiunile care primesc finanțări cumulative din diferite programe ale Uniunii sunt auditate o singură dată, auditul respectiv acoperind toate programele implicate și normele aplicabile fiecăruia. Prin urmare, activitățile nucleare vor face parte din noul IVCDCI și doar activitățile de securitate nucleară care necesită un temei juridic Euratom specific vor intra sub incidența prezentului instrument, care va fi pus în aplicare în deplină coerență cu IVCDCI.

În ceea ce privește alinierea normelor, datorită integrării unor dispoziții ale Regulamentului comun de punere în aplicare, acest nou instrument va dispune de un set coerent de principii în toate componentele sale, astfel încât va fi mai ușor de înțeles pentru parteneri și agenții responsabili cu punerea în aplicare. Aceste principii fie sunt reamintite, fie sunt adaptate prezentului regulament, care conține trimiteri la IVCDCI pentru o abordare coerentă și simplificată.

- **Drepturile fundamentale**

UE este întemeiată pe un angajament puternic de a promova și de a proteja drepturile fundamentale, drepturile omului, democrația și statul de drept. UE sprijină în mod activ aceste drepturi și principii atât pe teritoriul său, cât și în relațiile cu țările terțe.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

În comunicarea sa din 2 mai 2018²¹, Comisia Europeană a propus alocarea sumei de 89 500 000 000 EUR (în prețuri curente) pentru Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională pentru perioada 2021-2027, din care 300 000 000 EUR (în prețuri curente) vor fi alocate prezentului instrument pentru a completa activitățile nucleare care intră sub incidența Tratatului Euratom.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planurile de punere în aplicare și măsurile de monitorizare, evaluare și raportare**

În mod regulat, Comisia își va monitoriza acțiunile și va evalua progresele înregistrate în direcția obținerii de rezultate. În conformitate cu punctele 22 și 23 din Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016²², prin care cele trei instituții au confirmat faptul că evaluările legislației și politicilor existente ar trebui să stea la baza evaluărilor impactului diferitelor opțiuni privind viitoarele acțiuni, Comisia va efectua o evaluare intermediară și o evaluare finală. Evaluările vor examina efectele instrumentului pe teren pe baza indicatorilor relevanți și vor oferi o analiză detaliată a măsurii în care instrumentul poate fi considerat relevant, eficace și eficient și a măsurii în care acesta oferă suficientă valoare adăugată

²¹ COM(2018) 321, 2.5.2018.

²² Acordul interinstituțional între Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind o mai bună legiferare, 13 aprilie 2016, JO L 123, 12.5.2016, p. 1-14.

europăună și este coerent cu alte politici ale UE. Evaluările vor include învățămintele desprinse pentru a identifica eventualele probleme sau eventualul potențial de îmbunătățire suplimentară a acțiunilor sau a rezultatelor acestora și pentru a contribui la optimizarea impactului acestora.

Concluziile evaluărilor, însoțite de observații, vor fi comunicate Consiliului și Parlamentului European.

Progresele vor fi monitorizate pe baza unor indicatori aliniați cu obiectivele propunerii. Începând cu anul 2022, Comisia va transmite Parlamentului European și Consiliului un raport anual privind realizarea obiectivelor stabilite prin prezentul regulament.

Evaluările vor fi efectuate în timp util pentru a putea contribui la procesul de luare a deciziilor.

- **Sfera geografică și participarea țărilor terțe**

Propunerea de regulament are o acoperire geografică mondială.

În ceea ce privește alegerea partenerilor din afara Uniunii, Comisia poate decide să colaboreze cu organizații internaționale, cu țări partenere sau cu entități din alte țări terțe în cadrul gestiunii indirecte pentru punerea în aplicare a unei acțiuni specifice, atunci când acest lucru este în interesul Uniunii și al obiectivelor acțiunii în cauză, și sub rezerva respectării normelor și condițiilor prevăzute în Regulamentul financiar. Această alegere ar presupune o decizie a Comisiei.

- **Dispozițiile propunerii**

TITLUL I: DISPOZIȚII GENERALE

TITLUL II – PUNEREA ÎN APLICARE A INSTRUMENTULUI

TITLUL III – DISPOZIȚII FINALE

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

de instituire a Instrumentului european pentru securitate nucleară, care completează Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională pe baza Tratatului Euratom

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolul 203,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Parlamentului European²³,

întrucât:

- (1) Uniunea ar trebui să-și susțină și să-și promoveze valorile și interesele în întreaga lume, pentru a urmări realizarea obiectivelor și principiilor acțiunilor externe ale Uniunii, astfel cum este prevăzut la articolul 3 alineatul (5) și la articolele 8 și 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană.
- (2) Pentru a pune în aplicare noul cadru internațional stabilit prin Agenda 2030, prin Strategia globală și prin Consens, Regulamentul nr. .../.... (Regulamentul privind IVCDCI) vizează sporirea coerenței și asigurarea eficacității acțiunii externe a Uniunii, prin concentrarea eforturilor prin intermediul unui instrument raționalizat, scopul fiind îmbunătățirea punerii în aplicare a diferitelor politici din domeniul acțiunii externe.
- (3) Obiectivul prezentului program denumit „Instrumentul european pentru securitate nucleară, care completează Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională pe baza Tratatului Euratom” ar trebui să fie de a promova instituirea unei securități nucleare eficace și eficiente, radioprotecția și aplicarea unor controale de garanții nucleare eficiente și eficace asupra materialelor nucleare în țările terțe, pe baza activităților desfășurate pe plan intern în Uniune.
- (4) Prezentul regulament face parte din cadrul elaborat pentru planificarea cooperării și ar trebui să completeze măsurile de cooperare în domeniul nuclear care sunt finanțate în temeiul [Regulamentului privind IVCDCI].
- (5) Statele membre sunt părți semnatare ale Tratatului de neproliferare nucleară și ale Protocolului adițional.
- (6) Comunitatea ar trebui să continue cooperarea strânsă, în conformitate cu capitolul 10 din Tratatul Euratom, cu Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA), în ceea ce privește securitatea nucleară și controlul de garanții nucleare, pentru promovarea obiectivelor prevăzute la titlul II capitolele 3 și 7.

²³

Spațiu rezervat pentru referința avizului

- (7) Prezentul instrument ar trebui să prevadă acțiuni de sprijinire a acestor obiective și să se bazeze pe acțiunile sprijinite anterior în temeiul Regulamentului (Euratom) nr. 237/2014²⁴ referitoare la securitatea nucleară și controlul de garanții nucleare în țările terțe, în special în țările în curs de aderare, țările candidate și țările potențial candidate.
- (8) Punerea în aplicare a prezentului regulament ar trebui să se bazeze pe consultarea, acolo unde este cazul, cu autoritățile relevante ale statelor membre și pe dialogul cu țările partenere.
- (9) Ori de câte ori este posibil și adecvat, rezultatele acțiunii externe a Comunității ar trebui să fie monitorizate și evaluate pe baza unor indicatori definiți în prealabil, transparenți, specifici fiecărei țări și măsurabili, adaptați particularităților și obiectivelor instrumentului și, de preferință, bazați pe cadrul de rezultate al țării partenere.
- (10) Uniunea și Comunitatea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optimiza impactul acțiunii lor externe. Acest lucru ar trebui să fie obținut prin intermediul coerenței și al complementarității între instrumentele de finanțare externă ale Uniunii, precum și prin crearea de sinergii cu alte politici și programe ale Uniunii. Pentru a maximiza impactul acțiunilor combinate în vederea atingerii unui obiectiv comun, prezentul regulament ar trebui să permită combinarea formelor de finanțare cu alte programe ale Uniunii, atât timp cât contribuțiile nu acoperă aceleași costuri.
- (11) Prezentul regulament stabilește un pachet financiar pentru acest instrument, care va constitui valoarea financiară de referință în înțelesul punctului 18 din Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară²⁵, pentru Parlamentul European și Consiliu pe durata procedurii bugetare anuale.
- (12) Normele și procedurile stabilite în Regulamentul (UE) nr. .../.... (Regulamentul privind IVCDCl) ar trebui să se aplice punerii în aplicare a prezentului regulament, după caz, iar dispozițiile de punere în aplicare din prezentul regulament ar trebui să le oglindească pe cele prevăzute în Regulamentul privind IVCDCl.
- (13) Normele financiare orizontale adoptate de Parlamentul European și de Consiliu pe baza articolului 106 litera (a) din Tratatul Euratom și a articolului 322 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui să se aplice prezentului regulament. Aceste norme sunt prevăzute în Regulamentul financiar și definesc în special procedura de stabilire și execuție a bugetului prin granturi, achiziții publice, premii, execuție indirectă, asistență financiară, sprijin bugetar, fonduri fiduciare, instrumente financiare și garanții bugetare și prevăd controale ale responsabilității actorilor financiari. Normele adoptate pe baza articolului 106 litera (a) din Tratatul Euratom și a articolului 322 din Tratatul privind funcționarea UE se referă, de asemenea, la protecția bugetului Uniunii în cazul unor deficiențe generalizate în ceea ce privește statul de drept în statele membre și în țările terțe, deoarece respectarea statului de drept

²⁴ Regulamentul (Euratom) nr. 237/2014 al Consiliului din 13 decembrie 2013 privind instituirea unui instrument pentru cooperarea în materie de securitate nucleară (JO L 77, 15.3.2014, p. 109).

²⁵ JO C 373, 20.12.2013, p. 1.

este esențială pentru buna gestiune financiară și pentru finanțarea eficace din partea UE.

- (14) Tipurile de finanțare și metodele de punere în aplicare prevăzute în prezentul regulament ar trebui alese în funcție de capacitatea lor de a îndeplini obiectivele specifice ale acțiunilor și de a produce rezultate, luându-se în considerare, în special, costurile aferente controalelor, sarcina administrativă și eventualul risc de neconformitate. Ar trebui să fie avută în vedere utilizarea sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a costurilor unitare, precum și finanțarea care nu este legată de costuri, astfel cum se menționează la articolul 125 alineatul (1) din Regulamentul financiar.
- (15) Planurile de acțiune și măsurile anuale sau multianuale ar trebui să constituie programe de lucru în sensul Regulamentului financiar. Planurile de acțiune anuale sau multianuale constau dintr-un ansamblu de măsuri regrupate într-un singur document.
- (16) În conformitate cu Regulamentul financiar, cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului²⁶, cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului²⁷, cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului²⁸ și cu Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului²⁹, interesele financiare ale Uniunii trebuie protejate prin măsuri eficace și proporționale, printre care se numără prevenirea, detectarea, corectarea și investigarea neregulilor, inclusiv a cazurilor de fraudă, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau utilizate incorect și, acolo unde este cazul, impunerea de sancțiuni administrative. În special, în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 și cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua investigații administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pentru a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European (EPPO) poate ancheta și trimite în judecată cazuri de fraudă și alte infracțiuni care afectează interesele financiare ale Uniunii, conform prevederilor Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului³⁰. În conformitate cu Regulamentul financiar, orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii trebuie să coopereze pe deplin pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii și să acorde accesul și drepturile necesare Comisiei, OLAF și Curții de Conturi Europene, asigurându-se totodată că orice parte terță implicată în executarea fondurilor Uniunii acordă drepturi echivalente. Din acest motiv, acordurile cu țările și teritoriile terțe și cu organizațiile internaționale, precum și orice contract sau acord care rezultă din punerea în aplicare a prezentului regulament ar trebui să conțină dispoziții menite să împuternicească în mod expres Comisia,

²⁶ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

²⁷ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.95, p. 1).

²⁸ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

²⁹ JO L 283, 31.10.2017, C , , p. 1. .

³⁰ Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29).

Curtea de Conturi și OLAF să efectueze audituri, controale și inspecții la fața locului, conform competențelor lor respective, și să se asigure că orice părți terțe implicate în executarea fondurilor Uniunii acordă drepturi echivalente.

- (17) Pentru a se asigura condiții uniforme pentru punerea în aplicare a dispozițiilor relevante din prezentul regulament, Comisiei ar trebui să i se confere competențe de executare. Aceste competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului³¹.
- (18) Trimiterile la instrumentele Uniunii de la articolul 9 din Decizia 2010/427/UE a Consiliului³² ar trebui interpretate ca trimiteri la prezentul regulament și la regulamentele menționate în prezentul regulament. Comisia ar trebui să se asigure că prezentul regulament este pus în aplicare în conformitate cu rolul SEAE, astfel cum este prevăzut în respectiva decizie.
- (19) Acțiunile avute în vedere, astfel cum sunt prevăzute mai jos, ar trebui să respecte cu strictețe condițiile și procedurile stabilite de măsurile restrictive ale Uniunii,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament instituie Programul „Instrumentul european pentru securitate nucleară, care completează Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională pe baza Tratatului Euratom”.

Acesta prevede obiectivele programului, bugetul pentru perioada 2021-2027, formele de finanțare din partea Uniunii și normele pentru furnizarea finanțării.

Articolul 2

Obiective

- 1. Obiectivul prezentului regulament este de a completa activitățile de cooperare din domeniul nuclear care sunt finanțate în temeiul [Regulamentului privind IVCDCl], în special pentru a sprijini promovarea unui nivel ridicat de securitate nucleară și de radioprotecție, precum și aplicarea unor controale de garanții nucleare eficiente și eficiente asupra materialelor nucleare în țările terțe, pe baza activităților din cadrul Comunității și în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament.
- 2. În conformitate cu alineatul (1), obiectivele prezentului regulament sunt, în special, următoarele:

³¹ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

³² Decizia 2010/427/UE a Consiliului din 26 iulie 2010 privind organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (JO L 201, 3.8.2010, p. 30).

- (a) promovarea unei culturi a securității nucleare eficace și punerea în aplicare a celor mai înalte standarde de securitate nucleară și de radioprotecție, precum și îmbunătățirea continuă a securității nucleare;
- (b) gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, precum și dezafectarea și reabilitarea fostelor amplasamente și instalații nucleare;
- (c) instituirea unor sisteme de control de garanții eficiente și eficace.

Articolul 3

Coerență, consecvență și complementaritate

1. În punerea în aplicare a prezentului regulament, se asigură atât consecvența, sinergia și complementaritatea cu Regulamentul (UE) nr. XXX/XXX privind IVCDCl, cu alte programe care se înscriu în acțiunea externă a Uniunii și cu alte politici și programe relevante ale Uniunii, cât și coerența politicilor din domeniul dezvoltării.
2. După caz, alte programe ale Uniunii pot contribui la acțiunile instituite în temeiul prezentului regulament, cu condiția ca respectivele contribuții să nu acopere aceleași costuri. Prezentul regulament poate contribui, de asemenea, la măsurile instituite în cadrul altor programe ale Uniunii, cu condiția ca respectivele contribuții să nu acopere aceleași costuri. În astfel de cazuri, programul de lucru care acoperă acțiunile respective stabilește care set de norme este aplicabil.

Articolul 4

Buget

Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a prezentului regulament în perioada 2021-2027 este de 300 de milioane EUR în prețuri curente.

Articolul 5

Cadrul de politică

Acordurile de asociere, acordurile de parteneriat și cooperare, acordurile multilaterale și alte acorduri prin care se stabilește o relație cu caracter obligatoriu din punct de vedere juridic cu țările partenere, precum și concluziile Consiliului European și concluziile Consiliului, declarațiile summiturilor sau concluziile reuniunilor la nivel înalt cu țările partenere, comunicările Comisiei sau comunicările comune ale Comisiei și ale Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate constituie cadrul general de politică pentru punerea în aplicare a prezentului regulament.

TITLUL II

PUNEREA ÎN APLICARE A PREZENTULUI REGULAMENT

Articolul 6

Programe indicative multianuale

1. Acțiunile de cooperare ale Comunității prevăzute în prezentul regulament sunt puse în aplicare pe baza programelor indicative multianuale.
2. Programele indicative multianuale au drept scop asigurarea unui cadru coerent pentru cooperarea dintre Comunitate și țara terță sau regiunea parteneră în cauză, în

conformitate cu scopul general și domeniul de aplicare, cu obiectivele, principiile și politica Comunității și pe baza cadrului de politică menționat la articolul 5.

3. Programele indicative multianuale constituie fundamentul general pentru cooperare și stabilesc obiectivele Comunității pentru cooperarea în temeiul prezentului regulament, ținând seama de nevoile țărilor vizate, de prioritățile Comunității, de situația internațională și de activitățile țărilor terțe respective. De asemenea, programele indicative multianuale precizează valoarea adăugată a cooperării și modul de evitare a suprapunerii cu alte programe și inițiative, în special cele ale organizațiilor internaționale care urmăresc obiective similare și ale marilor donatori.
4. Programele indicative multianuale stabilesc domeniile prioritare selectate pentru finanțare, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatorii de performanță și alocările financiare indicative, atât la nivel global, cât și pentru fiecare obiectiv.
5. Programele indicative multianuale sunt bazate pe un dialog cu țările sau regiunile partenere.
6. Comisia adoptă programele indicative multianuale în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 13 alineatul (2). Conform aceleiași proceduri, Comisia revizuieste și, dacă este necesar, actualizează respectivele programe indicative.

Articolul 7

Planuri de acțiune și măsuri

1. Comisia adoptă planuri de acțiune și măsuri individuale anuale sau multianuale pe baza programului indicativ multianual. Comisia poate adopta, de asemenea, măsuri speciale și măsuri de sprijin.

Planurile de acțiune și măsurile individuale precizează, pentru fiecare acțiune în parte, obiectivele urmărite, rezultatele preconizate și principalele activități, metodele de punere în aplicare, bugetul și toate cheltuielile de sprijin asociate acestora.

Atunci când este necesar, o acțiune poate fi adoptată sub formă de măsură individuală înainte sau după adoptarea programului indicativ multianual.

În cazul unor necesități, împrejurări sau angajamente neprevăzute și temeinic justificate, Comisia poate adopta măsuri speciale.

2. Planurile de acțiune și măsurile sunt adoptate prin intermediul unor acte de punere în aplicare adoptate la rândul lor în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 13 alineatul (2).
3. Procedura menționată la alineatul (2) nu este necesară pentru:
 - (a) planurile de acțiune, măsurile individuale și măsurile de sprijin pentru care finanțarea din partea Uniunii nu depășește 10 milioane EUR;
 - (b) măsurile speciale pentru care finanțarea din partea Uniunii nu depășește 10 milioane EUR;
 - (c) modificările de ordin tehnic, cu condiția ca aceste modificări să nu afecteze în mod substanțial obiectivele planului de acțiune sau ale măsurii în cauză, cum ar fi:
 - (i) schimbarea metodei de punere în aplicare;
 - (ii) realocarea fondurilor între acțiunile cuprinse în același plan de acțiune;

- (iii) majorări sau reduceri ale bugetului planurilor de acțiune și măsurilor cu un procent care nu depășește 20 % din bugetul inițial și suma de 10 milioane EUR.

În cazul planurilor de acțiune și măsurilor multianuale, pragurile menționate la alineatul (3) literele (a) și (b) și litera (c) punctul (iii) se aplică pe o bază anuală.

Planurile de acțiune și măsurile adoptate în temeiul prezentului alineat, precum și modificările de ordin tehnic sunt comunicate comitetului relevant menționat la articolul 12, în termen de o lună de la adoptare.

- 4. În cazul unor motive imperative de urgență, temeinic justificate, referitoare la necesitatea unui răspuns rapid din partea Comunității, Comisia adoptă sau modifică planurile de acțiune sau măsurile prin intermediul unor acte de punere în aplicare imediat aplicabile, în conformitate cu procedura menționată la articolul 13 alineatul (3).

Articolul 8 **Măsuri de sprijin**

- 1. Finanțarea acordată de Uniune poate acoperi cheltuielile de sprijin pentru punerea în aplicare a instrumentului și pentru atingerea obiectivelor acestuia, inclusiv cheltuielile de sprijin administrativ legate de activitățile de pregătire, urmărire, monitorizare, control, audit și evaluare necesare pentru această punere în aplicare, precum și cheltuielile de la sediul central destinate sprijinului administrativ necesar derulării programului și gestionării operațiunilor finanțate în temeiul prezentului regulament, inclusiv acțiunile de informare și de comunicare și sistemele corporative de tehnologie a informațiilor.
- 2. În cazul în care cheltuielile de sprijin nu sunt incluse în planurile de acțiune sau în măsurile menționate la articolul 6, Comisia adoptă, dacă este cazul, măsuri de sprijin. Finanțarea din partea Uniunii în cadrul măsurilor de sprijin poate acoperi:
 - (a) studii, reuniuni, activități de informare, de sensibilizare, de formare și de pregătire, activități de schimb de experiență și de bune practici, activități de publicare, precum și orice alte cheltuieli de asistență administrativă sau tehnică necesare pentru programarea și gestionarea acțiunilor, inclusiv misiuni de anchetă sau experți externi remunerați;
 - (b) cheltuieli legate de informare și de comunicare, inclusiv elaborarea de strategii de comunicare și comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii și vizibilitatea acestor priorități.

Articolul 9 **Metode de cooperare**

Finanțarea în temeiul prezentului instrument este pusă în aplicare de către Comisie, astfel cum se prevede în Regulamentul financiar, fie direct de către Comisie, fie indirect, prin intermediul oricăreia dintre entitățile enumerate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar.

Articolul 10

Forme de finanțare din partea UE și metode de execuție

1. Finanțarea din partea Uniunii poate fi acordată prin intermediul tipurilor de finanțare prevăzute în Regulamentul financiar, în special prin:
 - (a) granturi;
 - (b) contracte de achiziții publice pentru servicii sau bunuri;
 - (c) experți externi remunerați;
 - (d) finanțare mixtă.
2. Sprijinul acordat în temeiul prezentului regulament poate fi, de asemenea, pus în aplicare în conformitate cu normele aplicabile garanției pentru acțiunea externă în temeiul Regulamentului (UE) nr. XXX/XXX privind IVCDCI și poate contribui la provizionarea garanției pentru acțiunea externă. Garanția pentru acțiunea externă instituită prin Regulamentul (UE) nr. XXX/XXX privind IVCDCI sprijină, de asemenea, operațiunile în baza Deciziei 77/270/Euratom a Consiliului³³.

Rata de provizionare pentru operațiunile garanției pentru acțiunea externă la care contribuie prezentul regulament este de 9 %.
3. Rata de provizionare se revizuieste o dată la trei ani începând cu data aplicării prezentului regulament.

Articolul 11

Persoane și entități eligibile

1. Participarea la procedurile de achiziții publice sau de atribuire de granturi și de premii pentru acțiunile finanțate în temeiul prezentului regulament este deschisă organizațiilor internaționale și tuturor entităților juridice care sunt resortisanți ai țărilor sau teritoriilor enumerate în cele ce urmează și, în cazul persoanelor juridice, care sunt, de asemenea, stabilite în mod efectiv în aceste țări sau teritorii:
 - (a) statele membre, beneficiarii Regulamentului (UE) privind IPA III și părțile contractante la Acordul privind Spațiului Economic European;
 - (b) țările partenere din zona de vecinătate a UE menționate în Regulamentul (UE) privind IVCDCI;
 - (c) țările și teritoriile în curs de dezvoltare care figurează în lista beneficiarilor de asistență oficială pentru dezvoltare publicată de Comitetul de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și care nu sunt membre ale grupului G20, precum și țările și teritoriile de peste mări astfel cum sunt definite în Decizia .../... (UE) a Consiliului;
 - (d) țările în curs de dezvoltare care figurează în lista destinatarilor asistenței oficiale pentru dezvoltare și care sunt membre ale grupului G20, precum și alte țări și teritorii, atunci când procedura relevantă se desfășoară în contextul unei acțiuni finanțate de Uniune în temeiul prezentului regulament la care acestea participă;

³³

Decizia 77/270/EURATOM a Consiliului din 29 martie 1977 de mandatare a Comisiei să acorde împrumuturi Euratom pentru a contribui la finanțarea centralelor nucleare (JO L 88, 6.4.1977, p. 9).

- (e) țările pentru care accesul reciproc la finanțare externă este stabilit de Comisie; accesul reciproc poate fi acordat, pentru o perioadă limitată de cel puțin un an, de fiecare dată când o țară acordă eligibilitatea, în condiții egale, entităților din Uniune și celor din țările eligibile în temeiul prezentului regulament; Comisia decide cu privire la accesul reciproc și la durata acestuia după consultarea țării sau a țărilor destinate vizate;
 - (f) țările membre ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, în cazul contractelor puse în aplicare într-una dintre țările cel mai puțin dezvoltate sau dintre țările sărace puternic îndatorate care figurează în lista destinatarilor asistenței oficiale pentru dezvoltare;
 - (g) alte țări terțe în care se desfășoară activitățile prevăzute în programele indicative multianuale, planurile de acțiune sau măsurile specifice.
2. Toate produsele și materialele finanțate în temeiul prezentului regulament pot să provină din țările respective și în condițiile specificate la alineatul (1).
 3. Normele prevăzute la prezentul articol nu se aplică persoanelor fizice care sunt angajate de către un contractant eligibil sau, dacă este cazul, de către un subcontractant eligibil sau care dispun de un alt tip de contract legal încheiat cu aceștia și nu creează restricții legate de naționalitate pentru aceste persoane fizice.
 4. Pentru acțiunile cofinanțate în comun de către o entitate sau puse în aplicare în gestiune directă sau indirectă cu entitățile menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) punctele (ii)-(viii) din Regulamentul financiar, se aplică și normele de eligibilitate ale entităților respective.
 5. În cazul în care donatorii furnizează finanțare pentru un fond fiduciar creat de către Comisie sau prin intermediul veniturilor alocate externe, se aplică normele de eligibilitate din actul de constituire a fondului fiduciar respectiv sau, în cazul veniturilor alocate externe, cele din acordul cu donatorul.
 6. În cazul acțiunilor finanțate în temeiul prezentului regulament și de un alt program al Uniunii, entitățile eligibile în temeiul oricăruia dintre programele respective sunt considerate eligibile.
 7. Normele privind eligibilitatea prevăzute în prezentul articol pot fi restricționate în ceea ce privește naționalitatea, localizarea geografică sau natura solicitanților ori originile produselor și materialelor, atunci când astfel de restricții sunt impuse de caracterul specific și obiectivele acțiunii și când sunt necesare pentru punerea în aplicare efectivă a acțiunii.
 8. Ofertanții, solicitanții și candidații din țările neeligibile pot fi acceptați ca fiind eligibili în cazul în care există o urgență sau o indisponibilitate a serviciilor pe piețele din țările și teritoriile vizate sau în alte cazuri justificate în mod corespunzător în care aplicarea normelor de eligibilitate riscă să facă imposibilă sau excesiv de dificilă realizarea unei acțiuni.
 9. Pentru a promova capacitățile, piețele și achizițiile locale, se acordă prioritate contractanților locali și regionali, în cazul în care Regulamentul financiar prevede atribuirea pe baza unei singure oferte. În toate celelalte cazuri, participarea contractanților locali și regionali este promovată în conformitate cu dispozițiile relevante din regulamentul menționat.

Articolul 12

Monitorizare, raportare și evaluare

1. Monitorizarea, raportarea și evaluarea se efectuează în conformitate cu articolul 31 alineatele (2), (4), (5) și (6), precum și cu articolele 32 și 36 din Regulamentul (UE) nr. XXX/XXX privind IVCDCl.
2. Îndeplinirea obiectivului prezentului regulament se măsoară pe baza următorilor indicatori:
 - (a) numărul de acte juridice și de acte de reglementare elaborate, introduse și/sau revizuite; și
 - (b) numărul de studii de proiectare, de concept sau de fezabilitate în vederea înființării unor instalații care să fie conforme cu cele mai înalte standarde de securitate nucleară.

TITLUL III

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 13

Comitetul

1. Comisia este asistată de Comitetul pentru securitate nucleară. Acest comitet este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
2. Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
3. Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 8 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011, coroborat cu articolul 5 din regulamentul respectiv.

Articolul 14

Informare, comunicare, publicitate și derogare de la cerințele de vizibilitate

Activitățile de informare, comunicare și publicitate legate de obiectivul menționat la articolul 3, precum și derogarea de la cerințele de vizibilitate sunt efectuate în conformitate cu articolele 36 și 37 din Regulamentul (UE) nr. XXX/XXX privind IVCDCl.

Articolul 15

Clauza SEAE

Prezentul regulament se aplică în conformitate cu Decizia 2010/427/UE.

Articolul 16

Dispoziții tranzitorii

1. Pachetul financiar aferent prezentului regulament poate acoperi, de asemenea, cheltuielile de asistență tehnică și administrativă necesare pentru asigurarea tranziției între prezentul regulament și acțiunile adoptate înainte de intrarea sa în vigoare, în special cele reglementate prin Regulamentul (Euratom) nr. 237/2014 al Consiliului.
2. Pachetul financiar prevăzut pentru prezentul regulament poate acoperi cheltuielile legate de pregătirea unui eventual dispozitiv care va succede prezentului regulament.

3. Dacă este necesar, pot fi introduse în buget credite pentru perioada de după 2027, pentru a acoperi cheltuielile prevăzute la articolul 6 și pentru a permite gestionarea acțiunilor nefinalizate până la 31 decembrie 2027.

Articolul 17

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 ianuarie 2021.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 1.1. Titlul propunerii/inițiativei
- 1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză (*clusterul de programe*)
- 1.3. Natura propunerii/inițiativei
- 1.4. Motivele propunerii/inițiativei
- 1.5. Durata și impactul financiar
- 1.6. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)

2. MĂSURI DE GESTIUNE

- 2.1. Norme în materie de monitorizare și de raportare
- 2.2. Sistemul de gestiune și de control
- 2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)
- 3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor
 - 3.2.1. *Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor*
 - 3.2.2. *Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ*
 - 3.2.3. *Contribuțiile terților*
- 3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Titlul propunerii/inițiativei

Instrumentul european pentru securitate nucleară, care completează Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională pe baza Tratatului Euratom

1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză (*clusterul de programe*)

Acțiunea externă

1.3. Propunerea/inițiativa se referă la:

☐ o acțiune nouă

☐ o acțiune nouă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare³⁴

☐ prelungirea unei acțiuni existente

☒ o fuziune sau o redirectionare a uneia sau mai multor acțiuni către o altă/o nouă acțiune

1.4. Motivele propunerii/inițiativei

1.4.1. *Cerința (cerințele) care trebuie îndeplinită (îndeplinite) pe termen scurt sau lung, inclusiv un calendar detaliat pentru punerea în aplicare a inițiativei*

Prezentul regulament are drept obiectiv completarea acțiunilor de cooperare nucleară care sunt finanțate în temeiul [Regulamentului IVCDCl], în special pentru a sprijini promovarea unui nivel ridicat de securitate nucleară și de radioprotecție și aplicarea unor controale de garanții nucleare eficiente și eficace asupra materialelor nucleare în țările terțe, pe baza activităților desfășurate în Comunitate și în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament.

1.4.2. *Valoarea adăugată a implicării Uniunii (aceasta poate rezulta din diferiți factori, de exemplu mai buna coordonare, securitatea juridică, o mai mare eficacitate sau complementaritate). În sensul prezentului punct, „valoarea adăugată a implicării Uniunii” reprezintă valoarea rezultată din intervenția Uniunii care depășește valoarea ce ar fi fost creată de simpla intervenție a statelor membre.*

UE și Comunitatea dispun de un nivel considerabil de expertiză în domeniu, dobândită de-a lungul istoriei europene, pe baza propriilor activități de control al securității desfășurate în interiorul Uniunii, și datorită unor politici încununate de succes. Acestea se bucură de o reputație recunoscută pe plan internațional în domeniul securității nucleare, inclusiv în cel al controalelor de garanții nucleare aplicate materialelor nucleare, în special datorită rolului pe care îl joacă în implementarea garanțiilor nucleare în UE și în sprijinirea Agenției Internaționale pentru Energie Atomică.

UE și Comunitatea pot oferi valoare adăugată datorită volumului de resurse alocate prin intermediul instrumentelor lor, modurilor lor de gestiune relativ flexibile și previzibilității resurselor în cursul perioadei acoperite de cadrul financiar multianual.

³⁴

Astfel cum se menționează la articolul 58 alineatul (2) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

1.4.3. *Învățămintele desprinse din experiențe anterioare similare*

Atât raportul de evaluare la jumătatea perioadei³⁵ adoptat de Comisie cu privire la zece dintre instrumentele de finanțare externă³⁶, cât și rapoartele de evaluare *ex-post* privind asistența macrofinanciară și evaluarea la jumătatea perioadei privind mandatul de acordare a împrumuturilor externe al Băncii Europene de Investiții³⁷ au ajuns la concluzia că instrumentele de finanțare externă sunt, în general, adecvate scopului și că se profilează tendințe pozitive în ceea ce privește atingerea obiectivelor. Rapoartele arată că este nevoie de mai multe resurse pentru instrumente de finanțare externă, deoarece acestea și-au atins limitele în materie de posibilități financiare.

Instrumentele definesc domeniul de aplicare, obiectivele și procedurile pentru a permite punerea în aplicare a politicilor. Raportul de evaluare la jumătatea perioadei a arătat că, datorită faptului că aceste instrumente capacitează, acestea pot acoperi cea mai mare parte a nevoilor și obiectivelor acțiunii externe a UE. Acestea ar avea de câștigat dacă ar reflecta mai bine o serie de evoluții, cum ar fi: noul cadru de politică, inclusiv acoperirea universală a Agendei 2030, criza migrației / criza refugiaților și proiecția externă a politicilor interne.

Raportul de evaluare la jumătatea perioadei indică apariția unor tendințe pozitive în ceea ce privește obținerea de rezultate. Cu toate acestea, măsurarea rezultatelor obținute a întâmpinat dificultăți. Informațiile disponibile cu privire la sistemele de monitorizare menționate în instrumente au fost deseori limitate. S-a constatat o lipsă de date (inclusiv de date de referință) pentru a evalua dacă instrumentele erau pe calea cea bună pentru a îndeplini o parte dintre obiectivele lor (în special obiectivele de nivel înalt) și pentru a demonstra ideea că numeroși factori externi (de exemplu, politicile țărilor partenere și ceilalți donatori) influențează îndeplinirea obiectivelor.

În vreme ce performanțele organizaționale generale s-au dovedit a fi eficiente, unii actori au considerat totuși punerea în aplicare a unor instrumente ca fiind împovărătoare din punct de vedere administrativ. Deseori, a existat impresia că pentru Comisie procesele sunt mai importante decât obiectivele și rezultatele politicilor.

1.4.4. *Compatibilitatea și posibila sinergie cu alte instrumente corespunzătoare*

La punerea în aplicare a prezentului regulament, se va asigura coerența cu alte domenii ale acțiunii externe și cu alte politici relevante ale UE, precum și coerența politicilor în favoarea dezvoltării³⁸. Astfel cum este prevăzut în Agenda 2030, acest lucru înseamnă să fie luat în considerare impactul tuturor politicilor asupra

³⁵ Raportul de evaluare la jumătatea perioadei [COM(2017) 720 final] s-a bazat pe zece documente de lucru ale serviciilor Comisiei, unul pentru fiecare instrument (a se vedea lista de mai jos), care, la rândul lor, s-au întemeiat pe zece evaluări independente. Raportul la jumătatea perioadei, documentele de lucru ale serviciilor Comisiei și evaluările independente pot fi găsite la următoarea adresă: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

³⁶ Cele 10 instrumente vizate au fost următoarele: Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD); Fondul european de dezvoltare (FED); Instrumentul european de vecinătate (IEV); Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II); Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP); Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO); Instrumentul de parteneriat (IP); Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară (ICSN); Decizia privind Groenlanda (DG); și Regulamentul comun de punere în aplicare.

³⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52016DC0584>

³⁸ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en

dezvoltării durabile, la toate nivelurile - la nivel național, la nivelul UE, în alte țări și la nivel mondial.

În plus, ar trebui să se încerce asigurarea sinergiei cu acțiunile din cadrul altor programe ale UE, în vederea maximizării impactului intervențiilor combinate.

Acțiunile finanțate în temeiul prezentei propuneri ar trebui să fie coerente și complementare cu cele desfășurate în cadrul Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională, al Instrumentului de asistență pentru preaderare III, al Deciziei privind țările și teritoriile de peste mări, al politicii externe și de securitate comune și al Instrumentului european pentru pace³⁹, nou propus, care este finanțat în afara bugetului UE.

³⁹ Propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate către Consiliu de decizie a Consiliului de instituire a Instrumentului european pentru pace [C(2018) 3800 final].

1.5. Durata și impactul financiar

☐ durată limitată

- ☐ în vigoare de la [ZZ/LL]AAAA până la [ZZ/LL]AAAA
- ☐ Impact financiar din AAAA până în AAAA pentru credite de angajament și din AAAA până în AAAA pentru credite de plată.

☒ durată nelimitată

- punere în aplicare cu o perioadă de creștere în intensitate cu începere din 2021

1.6. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)⁴⁰

☒ Gestiune directă asigurată de către Comisie

- ☒ prin intermediul serviciilor sale, inclusiv al personalului din delegațiile Uniunii;
- ☒ prin intermediul agențiilor executive

☐ Gestiune partajată cu statele membre

☒ Gestiune indirectă cu delegarea sarcinilor de execuție bugetară:

- ☒ țărilor terțe sau organismelor pe care le-au desemnat acestea;
- ☒ organizațiilor internaționale și agențiilor acestora (a se preciza);
- ☒ BEI și Fondului european de investiții;
- ☒ organismelor menționate la articolele 70 și 71 din Regulamentul financiar;
- ☒ organismelor de drept public;
- ☒ organismelor de drept privat cu misiune de serviciu public, cu condiția să prezinte garanții financiare adecvate;
- ☒ organismelor de drept privat dintr-un stat membru care sunt responsabile cu punerea în aplicare a unui parteneriat public-privat și care prezintă garanții financiare adecvate;
- ☒ persoanelor cărora li se încredințează executarea unor acțiuni specifice în cadrul PESCE, în temeiul titlului V din TUE, identificate în actul de bază relevant.
- Dacă se indică mai multe moduri de gestiune, a se furniza detalii suplimentare în secțiunea „Observații”.

Observații

Cheltuielile externe necesită capacitatea de a utiliza toate modurile de gestiune prevăzute, după caz și după cum s-a hotărât pe parcursul execuției

⁴⁰

Explicațiile privind modurile de gestiune, precum și trimerile la Regulamentul financiar, sunt disponibile pe site-ul BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MĂSURI DE GESTIUNE

2.1. Norme în materie de monitorizare și raportare

A se preciza frecvența și condițiile aferente acestor dispoziții.

Sistemele de monitorizare și evaluare ale Comisiei sunt din ce în ce mai mult axate pe rezultate. În cadrul lor sunt implicați atât membri ai personalului intern, cât și parteneri responsabili cu punerea în aplicare și experți externi.

Coordonatorii din cadrul delegațiilor și de la sediu monitorizează sistematic punerea în aplicare a proiectelor și a programelor, utilizând informațiile furnizate de partenerii responsabili cu punerea în aplicare ca parte a raportării periodice și inclusiv, atunci când este posibil, prin efectuarea unor vizite pe teren. Acțiunile de monitorizare internă oferă informații prețioase privind progresele realizate; îi ajută pe responsabili să identifice blocajele reale și potențiale și să întreprindă acțiuni corective.

În plus, sunt contractați experți externi independenți pentru a evalua performanțele acțiunilor externe ale UE prin intermediul a trei sisteme diferite. Aceste evaluări contribuie la responsabilizare și la îmbunătățirea intervențiilor în curs; de asemenea, evaluările valorifică lecțiile învățate din experiențele anterioare, integrându-le în cadrul politicilor și al acțiunilor viitoare. În general, aceste sisteme utilizează criteriile de evaluare recunoscute la nivel internațional elaborate de Comitetul de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, inclusiv impactul (potențial). De exemplu, în ceea ce privește cooperarea pentru dezvoltare, la nivel de proiect, sistemul de monitorizare axată pe rezultate gestionat de către sediul central oferă o primă imagine succintă, orientată asupra calității, asupra unui eșantion de intervenții. Utilizând o metodologie foarte structurată și standardizată, experți în monitorizarea axată pe rezultate evaluează performanțele proiectului pe baza criteriilor de evaluare ale Comitetului de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și oferă recomandări privind modul în care va putea fi îmbunătățită punerea în aplicare.

Evaluările la nivel de proiect, care sunt gestionate în principal de delegația UE responsabilă de proiect, furnizează o analiză mai detaliată și mai aprofundată și îi ajută pe managerii de proiect să îmbunătățească intervențiile în curs și să pregătească intervențiile viitoare. Experți externi independenți, care dispun de expertiză tematică și de teren, sunt angajați să realizeze analiza și să colecteze reacții și probe din partea tuturor părților interesate, mai ales din partea beneficiarilor finali. Comisia efectuează, de asemenea, evaluări strategice ale politicilor sale, din faza de programare și stabilire a strategiei până la punerea în aplicare a măsurilor într-un anumit sector (de exemplu, sănătate sau educație), într-o anumită țară sau regiune ori a unui instrument specific. Aceste evaluări reprezintă o contribuție importantă la elaborarea politicilor și la conceperea instrumentelor și proiectelor. Toate evaluările sunt publicate pe site-ul internet al Comisiei, iar o sinteză a rezultatelor este inclusă în raportul anual către Consiliu și Parlamentul European.

2.2. Sistemul (sistemele) de gestiune și control

2.2.1. *Justificarea modului/modurilor de gestiune, a mecanismului/mecanismelor de punere în aplicare a finanțării, a modalităților de plată și a strategiei de control propuse*

Modurile de gestiune

În ceea ce privește modurile de gestiune, nu sunt prevăzute schimbări fundamentale, iar experiența dobândită de serviciile Comisiei și de actorii responsabili cu execuția în cadrul programelor precedente va contribui la obținerea de rezultate mai bune în viitor. Țările partenere se află încă în faza de adaptare la cadrul legislativ existent, iar punerea în aplicare pentru programele ICSN este încă la început; în consecință, ar trebui să se asigure un nivel maxim de continuitate.

Acțiunile care urmează să fie finanțate în temeiul prezentului regulament vor fi puse în aplicare prin gestiune directă de către Comisie de la sediul central și/sau prin delegațiile Uniunii și prin gestiune indirectă de către entitățile menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din noul Regulament financiar, pentru a îndeplini mai bine obiectivele regulamentului.

În ceea ce privește gestiunea indirectă, astfel cum se prevede la articolul 154 din noul Regulament financiar, aceste entități trebuie să asigure un nivel de protecție a intereselor financiare ale Uniunii echivalent cu cel asigurat în cadrul gestiunii directe. Se va efectua o evaluare *ex-ante* a pilonilor aferenți sistemelor și procedurilor entităților, în conformitate cu principiul proporționalității și ținând seama în mod corespunzător de natura acțiunii și de riscurile financiare implicate. Dacă execuția necesită acest lucru sau dacă au fost exprimate rezerve în rapoartele de activitate anuale, vor fi definite și puse în aplicare planuri de acțiune cu măsuri de atenuare specifice. În plus, măsuri de supraveghere adecvate impuse de Comisie pot însoți execuția.

Instrumentul are în vedere posibilitatea de a încredința gestiunea indirectă, de asemenea, țărilor partenere sau organismelor desemnate de acestea. Această gestiune indirectă încredințată țărilor partenere poate consta în diferite grade de delegare: o delegare parțială, prin care Comisia își păstrează controlul *ex-ante* asupra deciziilor țării partenere și execută, în numele țării partenere, plăți care, în temeiul articolului 154 alineatul (6) litera (b) din noul Regulament financiar, nu necesită efectuarea unei evaluări *ex-ante* a pilonilor; sau o delegare integrală, prin care, în urma unei evaluări *ex-ante* a pilonilor, țara parteneră poate pune în aplicare acțiunea utilizând propriile sisteme și proceduri, fără niciun control *ex-ante* din partea Comisiei asupra punerii în aplicare a acțiunii de către țara parteneră.

Structura controlului intern

Procesul de control/gestiune la nivel intern are menirea de a oferi o garanție rezonabilă cu privire la îndeplinirea obiectivelor din perspectiva eficacității și a eficienței operațiunilor pe care le desfășoară, a fiabilității rapoartelor sale financiare și a respectării cadrului legislativ și procedural relevant.

Eficacitate și eficiență

Pentru a asigura eficacitatea și eficiența operațiunilor sale (și a reduce nivelul ridicat de risc din mediul său legat de asistența externă), pe lângă toate elementele amplului proces de politică și planificare strategică al Comisiei, mediul de audit intern și celelalte cerințe ale cadrului de control intern al Comisiei, serviciile responsabile cu punerea în aplicare vor continua să aplice un cadru de gestionare a ajutorului adaptat tuturor instrumentelor sale, care va include:

- o gestionare descentralizată a celei mai mari părți a asistenței externe de către delegațiile UE la fața locului;

- delimitarea clară și oficială a responsabilității financiare [de la ordonatorul de credite delegat (directorul general)], printr-o subdelegare a ordonatorului de credite subdelegat (directorul) de la sediul central către șeful delegației;
- raportări periodice ale delegațiilor Uniunii către sediul central (rapoarte privind gestionarea asistenței externe), inclusiv o declarație anuală de asigurare emisă de șeful delegației;
- asigurarea unui program substanțial de formare a personalului, atât la sediul central, cât și în delegații;
- oferirea de sprijin și de orientări substanțiale de către sediul central/delegații (inclusiv prin internet);
- vizite periodice de „supraveghere” a delegațiilor, la fiecare 3-6 ani;
- o metodologie de gestionare a ciclului proiectelor și programelor, care să includă: instrumente de asigurare a calității pentru conceperea intervenției, metoda de punere în aplicare a acesteia, mecanismul de finanțare, sistemul de gestionare, evaluarea și selectarea partenerilor pentru punerea în aplicare etc.; instrumente de gestionare, monitorizare și raportare privind programele și proiectele, pentru o punere în aplicare eficace, inclusiv monitorizarea externă periodică la fața locului a proiectelor și componente semnificative de evaluare și audit. Se urmărește simplificarea, prin extinderea utilizării opțiunilor simplificate în materie de costuri și valabilitatea transversală a activității de audit a organizațiilor partenere. Abordarea controalelor diferențiate în funcție de riscuri va fi menținută ținându-se seama de riscurile subiacente.

Raportare financiară și contabilitate

Serviciile responsabile cu punerea în aplicare vor continua să respecte cele mai înalte standarde de contabilitate și raportare financiară, utilizând sistemul de contabilitate pe bază de angajamente al Comisiei (ABAC), precum și instrumente specifice de ajutor extern, cum ar fi Sistemul informațional comun RELEX (CRIS) și succesorul său (OPSYS).

În legătură cu respectarea cadrului legislativ și procedural relevant, metodele de control privind conformitatea sunt prevăzute în secțiunea 2.3 (măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor).

2.2.2. *Informații privind riscurile identificate și sistemul/sistemele de control intern(e) instituite pentru atenuarea lor*

Mediul operațional al cooperării în cadrul acestui instrument se caracterizează prin riscurile de nerealizare a obiectivelor instrumentului, de gestiune financiară sub nivelul optim și/sau de nerespectare a normelor în vigoare (erori de legalitate și regularitate) în ceea ce privește:

- instabilitatea economică/politică și/sau dezastrele naturale care pot duce la dificultăți și la întârzieri în ceea ce privește proiectarea și desfășurarea intervențiilor, în special în statele fragile;
- lipsa capacității instituționale și administrative în țările partenere care poate duce la dificultăți și la întârzieri în ceea ce privește proiectarea și punerea în practică a intervențiilor;
- proiectele și programele dispersate geografic (care acoperă destul de multe state/teritorii/regiuni) pot ridica probleme de natură logistică sau în materie de

resurse în ceea ce privește monitorizarea – mai ales pentru activitățile subsecvente „de la fața locului”;

- diversitatea partenerilor/beneficiarilor potențiali, care dispun de structuri și capacități de control intern diferite, poate fragmenta și, în consecință, poate reduce eficacitatea și eficiența resurselor aflate la dispoziția Comisiei pentru a sprijini și a monitoriza desfășurarea intervențiilor;

- calitatea slabă și cantitatea insuficientă a datelor disponibile privind rezultatele și impactul punerii în aplicare a asistenței externe în țările partenere pot reduce capacitatea Comisiei de a raporta cu privire la rezultatele obținute și de a-și asuma responsabilitatea pentru acestea.

2.2.3. *Estimarea și justificarea raportului cost-eficacitate al controalelor (raportul „costurile controalelor ÷ valoarea fondurilor aferente gestionate”) și evaluarea nivelurilor preconizate ale riscurilor de eroare (la plată și la închidere)*

Costul de control intern/gestiune reprezintă aproximativ 4 % din media anuală estimată de 12,78 miliarde EUR planificată pentru angajamentele globale (operaționale + administrative) în ceea ce privește portofoliul de cheltuieli finanțate de bugetul general al UE și de Fondul european de dezvoltare în perioada 2021-2027. Acest calcul al costului aferent controlului se referă numai la cheltuielile Comisiei, exceptând statele membre sau entitățile cărora le-a fost încredințată execuția. Entitățile cărora le-a fost încredințată execuția pot reține până la 7 % pentru gestionarea fondurilor, cuantum care ar putea fi parțial utilizat în scopul controlului.

Aceste costuri aferente gestionării iau în considerare întregul personal de la sediul central și din delegații, infrastructura, deplasările, activitățile de formare, de monitorizare, de evaluare și contractele de audit (inclusiv cele lansate de beneficiari).

Raportul dintre activitățile de gestionare și cele operaționale ar putea fi redus, în timp, în temeiul regimurilor îmbunătățite și simplificate ale noului instrument, pe baza modificărilor care urmează să fie introduse de noul Regulament financiar. Beneficiile esențiale ale acestor costuri de gestionare se fac simțite sub aspectul îndeplinirii obiectivelor de politică și al utilizării eficiente și eficace a resurselor, precum și prin aplicarea de măsuri de prevenire ferme și eficiente din punctul de vedere al costurilor și a altor controale care să asigure utilizarea conform legii și regulată a fondurilor.

Deși se va urmări în continuare îmbunătățirea naturii și orientării activităților de gestionare și a verificărilor de conformitate în legătură cu portofoliul, aceste costuri sunt, în ansamblu, necesare pentru îndeplinirea cu eficacitate și eficiență a obiectivelor instrumentelor, cu un risc minim de neconformitate (sub nivelul rezidual de eroare de 2 %) și sunt semnificativ mai scăzute decât riscurile pe care le implică suprimarea sau reducerea controalelor interne în acest domeniu cu un grad de risc ridicat.

Nivelul preconizat al riscului de neconformitate cu normele aplicabile

În ceea ce privește conformitatea, obiectivul stabilit pentru instrument este de a menține nivelul tradițional al riscului de neconformitate (rata de eroare), care reprezintă un nivel rezidual global „net” de eroare (pe o bază multianuală, după ce asupra contractelor încheiate au fost efectuate toate controalele și corecțiile planificate) mai mic de 2 %. De regulă, acest lucru a presupus un nivel estimat de eroare cuprins între 2 % și 5 %, calculat pe baza unui eșantion anual aleatoriu de operațiuni, ales de Curtea de Conturi Europeană în vederea emiterii declarației anuale de asigurare

(DAS). Comisia consideră că acesta este cel mai scăzut nivel al riscului de neconformitate realizabil în raport cu mediul său de risc ridicat și ținând seama de sarcina administrativă și de raportul cost-eficacitate necesar al controalelor privind conformitatea. În cazul în care se identifică deficiențe, vor fi puse în aplicare măsuri de remediere specifice din perspectiva asigurării unor rate minime de eroare.

2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

A se preciza măsurile de prevenire și de protecție existente sau preconizate, de exemplu din strategia antifraudă.

Având în vedere mediul cu grad ridicat de risc, sistemele trebuie să anticipeze apariția semnificativă a unor potențiale erori de conformitate (nereguli) în tranzacții și să asigure un nivel ridicat al controalelor în materie de prevenire, detectare și corecție într-o etapă cât mai timpurie a procedurii de plată. În practică, aceasta înseamnă că, anterior plății finale a proiectelor, în cadrul controalelor conformității se va ține seama, în primul rând, de verificările semnificative *ex ante* relevante realizate multianual, efectuate atât de auditori externi, cât și de personalul Comisiei specializat în domeniu (deși se efectuează totuși unele audituri *ex post*), extinse în afara garanțiilor financiare impuse prin Regulamentul financiar. Cadrul de conformitate este constituit, printre altele, din următoarele componente semnificative:

Măsuri de prevenire

- cursuri de formare de bază obligatorii privind aspectele legate de fraudă, destinate personalului responsabil de gestionarea ajutorului și auditorilor;

- furnizarea de orientări (inclusiv prin internet), care să includă manualul de proceduri existent, precum manualul DEVCO și setul de instrumente de gestiune financiară (destinat partenerilor responsabili cu punerea în aplicare);

o evaluare *ex-ante* pentru a se asigura faptul că, în cadrul autorităților ce asigură gestiunea fondurilor relevante prin gestiune în comun și gestiune descentralizată, au fost instituite măsuri corespunzătoare de combatere a fraudei destinate prevenirii și detectării cazurilor de fraudă în ceea ce privește gestiunea fondurilor UE;

o verificare *ex ante* a mecanismelor de combatere a fraudei existente în țara parteneră, ca parte a evaluării criteriului de eligibilitate aferent gestionării finanțelor publice în vederea acordării de sprijin bugetar (respectiv, un angajament ferm de a combate fraudă și corupția, autorități de control corespunzătoare, o capacitate judiciară suficientă și mecanisme de răspuns și de sancționare eficiente);

Măsuri de detectare și de remediere

- verificări *ex-ante* ale operațiunilor, realizate de personalul Comisiei;

- audituri și verificări (atât obligatorii, cât și bazate pe riscuri), inclusiv cele realizate de Curtea de Conturi Europeană;

- verificări retrospective (bazate pe analiza riscurilor) și recuperare;

- suspendarea finanțării UE în cazul constatării unor cazuri grave de fraudă, printre care cele de corupție pe scară largă, până în momentul în care autoritățile adoptă măsurile corespunzătoare de remediere și prevenire a unor fraude de acest tip în viitor;

- sistemul de detectare timpurie și de excludere (EDES);
- suspendarea/încetarea contactului;
- procedura de excludere.

Strategiile antifraudă ale serviciilor în cauză, care sunt revizuite periodic, vor fi adaptate, dacă este necesar, după ce va fi publicată noua versiune a strategiei antifraudă a Comisiei (CAFS) pentru a garanta, printre altele:

- faptul că sistemele utilizate la cheltuirea fondurilor UE în țările terțe permit recuperarea datelor relevante în vederea includerii lor în gestionarea riscului de fraudă (de exemplu, dubla finanțare);
- faptul că, atunci când este necesar, ar putea fi create grupuri de lucru în rețea și instrumente IT adecvate, consacrate analizării cazurilor de fraudă legate de sectorul ajutorului extern.

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli propusă (proapse)

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul de cheltuieli	Contribuție			
	Rubrica VI. Vecinătate și întreaga lume	Dif./Nedif ⁴¹ .	din țări AELS ⁴²	din țări candidate ⁴³	din țări terțe	în sensul articolului [21 alineatul (2) litera (b)] din Regulamentul financiar
VI	15 01 05 Cheltuieli de sprijin pentru Instrumentul european pentru securitate nucleară	Nedif.	NU	NU	NU	NU
VI	15 06 Instrumentul european pentru securitate nucleară, care completează Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională pe baza Tratatului Euratom	Dif.	NU	NU	NU	NU

⁴¹ Dif. = credite diferențiate / Nedif. = credite nediferențiate.

⁴² AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

⁴³ Țările candidate și, după caz, candidați potențiali din Balcanii de Vest.

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor

Milioane EUR (cu trei zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual	<VI>	Rubrica VI. Vecinătate și întreaga lume
--	-------------------	---

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	După 2027	TOTAL
Credite operaționale (împărțite în funcție de liniile bugetare enumerate la punctul 3.1)	Angajamente	(1)	36,061	36,990	38,308	40,105	42,412	45,438	49,094		288,408
	Plăți	(2)	4,861	11,460	17,728	24,025	29,872	34,158	37,874	128,430	288,408
Credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul programului ⁴⁴	Angajamente = Plăți	(3)	1,559	1,590	1,622	1,655	1,688	1,722	1,756		11,592
TOTAL credite pentru pachetul financiar al programului	Angajamente	=1+3	37,620	38,580	39,930	41,760	44,100	47,160	50,850		300,000
	Plăți	=2+3	6,420	13,050	19,350	25,680	31,560	35,880	39,630	128,430	300,000

⁴⁴ Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

Rubrica din cadrul financiar multianual	VII	„Cheltuieli administrative”
--	------------	-----------------------------

Milioane EUR (cu trei zecimale)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>După 2027</i>	TOTAL
Resurse umane		1,001	1,001	1,001	1,001	1,001	1,001	1,001		7,007
Alte cheltuieli administrative		0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086		0,603
TOTAL credite pentru RUBRICA 7 din cadrul financiar multianual	(Total angajamente = Total plăți)	1,087	1,087	1,087	1,087	1,087	1,087	1,087		7,610

Milioane EUR (cu trei zecimale)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>După 2027</i>	TOTAL
TOTAL credite în RUBRICILE din cadrul financiar multianual	Angajamente	38,707	39,667	41,017	42,847	45,187	48,247	51,937		307,610
	Plăți	7,507	14,137	20,437	26,767	32,647	36,967	40,717	128,430	307,610

3.2.2. Sinteza impactului estimat asupra creditelor cu caracter administrativ

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite cu caracter administrativ
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite cu caracter administrativ, conform explicațiilor de mai jos:

Milioane EUR (cu trei zecimale)

Anii	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTAL
------	------	------	------	------	------	------	------	-------

RUBRICA 7 din cadrul financiar multianual								
Resurse umane	1,001	1,001	1,001	1,001	1,001	1,001	1,001	7,007
Alte cheltuieli administrative	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,603
Subtotal RUBRICA 7 din cadrul financiar multianual	1,087	1,087	1,087	1,087	1,087	1,087	1,087	7,610

În afara RUBRICII 7⁴⁵ din cadrul financiar multianual								
Resurse umane	1,232	1,232	1,232	1,232	1,232	1,232	1,232	8,623
Alte cheltuieli cu caracter administrativ	0,327	0,359	0,390	0,423	0,456	0,490	0,524	2,969
Subtotal în afara RUBRICII 7 din cadrul financiar multianual	1,559	1,590	1,622	1,655	1,688	1,722	1,756	11,592

TOTAL	2,646	2,678	2,709	2,742	2,775	2,809	2,843	19,203
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Necesarul de credite în materie de resurse umane și de alte cheltuieli cu caracter administrativ va fi acoperit de creditele DG-ului care sunt deja alocate pentru gestionarea acțiunii și/sau realocate intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, prin resurse suplimentare ce ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și în lumina constrângerilor bugetare.

3.2.2.1. Necesarul de resurse umane estimat⁴⁶

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane.

⁴⁵ Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

⁴⁶ Punerea la dispoziție a resurselor în cadrul delegațiilor UE va fi efectuată în conformitate cu dispozițiile acordului privind nivelul serviciilor încheiat între Comisie și SEAE la 20 decembrie 2010.

- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos:

Estimări în echivalent normă întreagă

Anii	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
•Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)							
La sediu și în birourile reprezentanțelor Comisiei	7	7	7	7	7	7	7
Delegații							
Cercetare							
•Personal extern (în echivalent normă întreagă: ENI) - AC, AL, END, INT și JED ⁴⁷							
Rubrica 7							
Finanțare în cadrul RUBRICII 7 din cadrul financiar multianual	- la sediu						
	- în delegații						
Finanțare din pachetul financiar al programului ⁴⁸	- la sediu	16	16	16	16	16	16
	- în delegații						
Cercetare							
Altele (precizați)							
TOTAL	23	23	23	23	23	23	23

Necesarul de resurse umane va fi asigurat din efectivele de personal ale DG-ului în cauză alocate deja pentru gestionarea acțiunii și/sau realocate intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, prin resurse suplimentare ce ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și în lumina constrângerilor bugetare.

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate:

Funcționari și personal temporar	Sarcinile vor rămâne aceleași ca în prezent (sarcini în materie de politică, de programare, de finanțare și de contractare, precum și alte sarcini orizontale)
Personal extern	Sarcinile vor rămâne aceleași ca în prezent (sarcini în materie de politică, de programare, de finanțare și de contractare, precum și alte sarcini orizontale)

⁴⁷ AC = agent contractual; AL = agent local; END = expert național detașat; INT = personal pus la dispoziție de agenți de muncă temporară; JED = expert tânăr în delegații.

⁴⁸ Subplafonul pentru personal extern acoperit din creditele operaționale (fostele linii „BA”).

3.2.3. Contribuția terților

Propunerea/inițiativa:

- ☒ nu prevede cofinanțare din partea terților
- ☐ prevede cofinanțare din partea terților, estimată în cele ce urmează:

Credite în milioane EUR (cu trei zecimale)

Anii	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTAL
A se preciza organismul care asigură cofinanțarea								
TOTAL credite cofinanțate								

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

- ☒ Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.
- ☐ Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:
 - ☐ asupra resurselor proprii
 - ☐ asupra altor venituri

vă rugăm să precizați, dacă veniturile sunt alocate unor linii de cheltuieli ☐

Milioane EUR (cu trei zecimale)

Linia bugetară pentru venituri:	Impactul propunerii/inițiativei ⁴⁹						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Articolul							

⁴⁹

În ceea ce privește resursele proprii tradiționale (taxe vamale, cotizații pentru zahăr), sumele indicate trebuie să fie sume nete, și anume sume brute după deducerea unei cote de 20 % pentru costuri de colectare.